

Glas zaveznikov

Leto III - Št. 505

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, torek 18. februarja 1947

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93854 in 7308

OGLASI: Cena za milimeter visine ... (text continues with advertising rates)

Gospodarska komisija za Trst izmenjala poglede z italijansko vlado

BYRD PRELETEL JUŽNI TEČAJ

London, 18. februarja. «BBC» poroča, da je voditelj ameriške antarktične ekspedicije kontraadmiral Byrd v nedeljo v višini 4000 metrov preletel južni tečaj. Kakor je znano, je Byrd preletel južni tečaj prvič pred 20 leti.

MOGOČEN SPREJEM KRALJA JURJA IN KRALJICE V KAPSKEM MESTU

Kapsko mesto, 18. februarja. Britanski kraljevski par in obe princesi so se večeraj zjutraj v Kapskem mestu izkrcali z bojne ladje «Vanguard». Kraljevskemu sprejemu, ki se je v 7.30 uro zjutraj vladno palačo, je stala ob strani množica, ki jo je cenilo na 250.000 oseb.

Ministrski predsednik Južnoafriške zveze general Jan Smuts je prišel na čelu skupine na krov «Vanguarda», da izreče kraljevski družini dobrodošlico. Ogromna množica ljudstva se je zbrala okoli slavoloka, pod katerim je morala kraljevska družina priti na suho in je neprestano pozdravljala in ploskala od trenutka, ko sta kralj in kraljica pršla na mostičke ladje pa do trenutka, ko sta vstopila v avtomobil in se oddaljila.

Uradno dobrodošlico na južnoafriški zemlji sta izrekla kralju Smuts in generalni guverner van Zil. Kralj Jurij VI. se je udeležil svečere skupaj s kraljico in obema princesama uradnega banketa, ki ga je priredila občina Kapskega mesta. General Smuts je izrekel na banketu dobrodošlico.

AMERIŠKA NOTA SOVJETSKI ZVEZI

Washington, 18. februarja. Poročajo, da so Zdruzene države odgovorile na sovjetsko noto, s katero se Sovjetska zveza pritožuje zaradi oznake sovjetskih načrtov, kakor jih je označil državni podtajnik Dean Acheson.

Ameriško noto je postal sovjetskemu zunanjemu ministru Molotovu ameriški zunanji minister general Marshall, izročil pa jo bo ameriški veleposlanik v Moskvi Bodell Smith.

Nabednik ameriškega zunanjega ministrstva je izjavil, da ne more objaviti vsebine ameriške note, dokler je ne bodo teročili.

KRIZA NA MADŽARSKEM SE VEDNO TRAJA

London, 18. februarja. Kot poroča «BBC», se kriza na Madžarskem nadaljuje. Večraj dopokine se bodo zastopniki koalicijskih strank znova sestali. Verjetno je, da bo kriza še nadalje trajala do prihodnjega tedna, ko bo razprava proti demokratskim voditeljem, ki so baje skušali zrušiti sedanji režim.

Člani kongresa podpirajo IRO

Le 25% razseljencev Židov

WASHINGTON, 18. februarja. — V ameriški spodnji zbornici je republikanec Jacob Javits iz New Yorka izrazil upanje, da bo mednarodna begunska organizacija (IRO) posredovala za pomoč «displaced persons» in evropskim beguncem; upa tudi v pravično rešitev palestinskega vprašanja.

Javits, ki je preteklo leto neuradno potoval po Evropi in ki je član odbora za zunanja zadeve, je posebno pozornost priskrbel sejo pripravljane komisije organizacije IRO v Ženevi, ki sestavlja nadzorniki za organizacijo, ki bo prevzela od ustanove UNRRA skrb za begunce in druge «displaced persons». Poudaril je potrebo skupnega napora za rešitev težavnih vprašanj.

«Zdruzene države izdajajo zdaj 8-10 milijonov na mesec za vzdrževanje displaced persons» v ameriškem zasedbenem področju v Evropi. Nas predvidem prispevek organizacije IRO je 71.000.000 dolarjev, to je približno dve tretjini celotne vsote na leto. Najboljši način za uporabo tega denarja bi bil najti rešitev.

«Zdruzene države so po odobritvi kongresa poslale v Ženevo kot delegata funkcionarja zunanjega ministrstva, ki je podpisal 45.75% prebratna nove organizacije. Tudi Velika Britanija se je kljub obupnemu položaju odločila podpisati 14,5% kot kvoto za svoj prebratov. Priznalo se so tudi Kanada, Francija, Norveška, Filipini, Libija, Danska in tri naše ameriške republikanske sestre Honduras, Guatemala, El Salvador.

«Upamo, da bo v skupnem naporu s pomočjo te mednarodne organizacije za begunce in s rešitvijo palestinskega vprašanja postal sončni zarek v temo, ki oddaja displaced persons» in evropske begunce».

IZ ISTIH OSNOV NIZOZEMSKI SKOFJE O KOMUNIZMU IN NACIZMU

Haag, 18. februarja. V nedeljo so v vseh nizozemskih katoliških cerkvah čitali pastirsko pismo katoliških škofov, ki pravi med drugim: «Komunizem je prav tako nevaren kot nacizem, ali se celo bolj». Pastirsko pismo pravi, da izhajata oba sistema — nacistični in komunistični — iz istih osnov ter se za dosego svojih namenov poslužujeta «varanja in tiranije». Pastirsko pismo naglašja, da so katoliški škofje večkrat obsodili tudi narodni socializem ter obem opozarja na lanko pastirsko pismo, ki je katoličanom prepovedalo članstvo v komunističnih organizacijah ter povsod svarilo katoličane na «komunistično nevarnost, ki grozi svetu».

„PRAVDA“ ZANIKUJE

Moskva, 18. februarja. Kakor poroča «Tass», piše diplomatski opazovalec «Pravda»: «Pojavil se je nov baron Münchhausen: to je diplomatski opazovalec lista «Manchester Guardian», ki je presenetljivo svoje čitatelje s poročilom, da je prišlo v Bolgarijo 30.000 Sovjetov. To pa je čisto — kakor piše — predstava novega dotoka, ki bo dosegel 200.000. Kakor trdi omenjeni članek, naj bi ta dotok zagotovil sovjetski vpliv v Bolgariji po odhodu sovjetskih čet».

Komentator «Pravde» nadaljuje: «Vneti opazovalec «Manchester Guardian», ki je napisal poročilo o tem »velikem preseljevanju narodov«, se ne omejuje samo na Bolgarijo. Novi baron Münchhausen je čitateljem napovedal, da prideta po Bolgariji na vrsto Madžarska in Romunija. Teško je uganiti — zaključuje opazovalec «Pravde» — kaj vse si bo izmislil «Manchester Guardian», da bo pripravil v smeh svoje čitatelje. Počakajmo in videti bomo...»

Francija rešuje frank in republiko

Pred uradnimi pogajanjimi o zavezništvu z Britanijo

PARIZ, 18. februarja. — Francoska vlada je imela konec prejšnjega tedna sejo, na kateri je odobrila besedilo francoskega predloga o anglo-francoskem zavezništvu. Besedilo je predložil zunanji minister Bidault, ki je ob tej priliki izjavil, da pogajanja med Francijo in Britanijo ugodno potekajo in da bodo v kratkem objavili podrobnosti pogodbe.

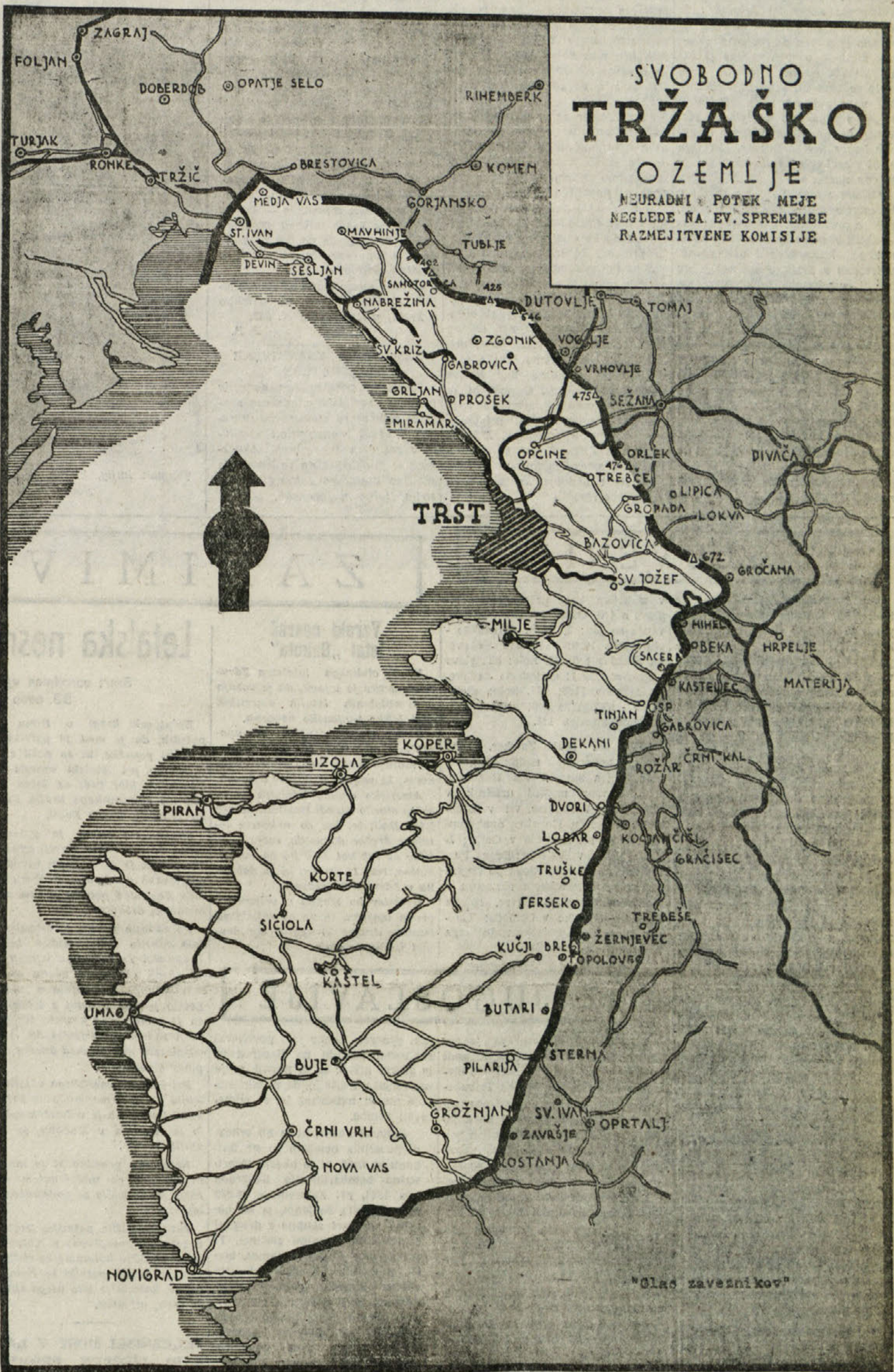
Istega dne je francoski veleposlanik v Londonu René Massigli obiskal britanskega zunanjega ministrstva, kjer je imel razgovor z britanskim predstavnikom za pogajanja o anglo-francoskem zavezništvu srom Oliverjem Harveyem. Po verodostojnih virih mu je britanski predstavnik ob tej priliki izročil britanski osnutek zavezniške pogodbe. Predvidevajo, da se bodo v kratkem začela uradna pogajanja, na katerih bodo verjetno razpravljali tudi o nemškem vprašanju, dasi to vprašanje v francoskem osnutku pogodbe ni omenjeno.

Francoska vlada je na seji, na kateri je sprejela osnutek zavezniške pogodbe, potrdila tudi svoje gospodarske politike, to je nadaljevanje borbe za znižanje cen in za revizijo skrajno nizkih plač. Istega dne je ministrski predsednik Ramadier govoril v parlamentu. O zračje je bilo precej napeto, vendar je žel odobravanje vseh strank, tudi komunistov, čeprav je bilo njihovo pritrjevanje manj navdušeno kot pritrjevanje drugih skupin. Vlada bo nadaljevala s politiko cen in plač, ki jo je pred 7 tedni začel Blum.

«Zračje na cestah je bilo ta dan zaradi protestnih shodov državnih uslužbencev, ki zahtevajo zvišanje plač, precej napeto».

Ministrski predsednik Ramadier je po govoru v zbornici, v kateri je pozval kmetje, naj se podreje disciplini, delavce, da ne more priti do spolnega povzvišanja meze, kar je od izenačenja za tiste kategorije, ki imajo nižje plače ter državnih uslužbencev, da je njihova dolžnost, da izvršujejo dnevne naloge, ker je meja v načinu, v katerem lahko izražajo svoje nezadovoljstvo, naslovil poziv francoskim ljudem, naj podpre protinflacijske vladne ukrepe. Opozoril je tudi, da se bo država zmašala pred hudo nesrečo, katero bo povzročila inflacija, če ti ukrepi ne bi rodili uspeha.

Ramadier je govoril v rojstem kraju Decazeville, severno od Toulousea. Dejal je: «Znameti morate, da pomeni enostransko zviševanje meze povečanje obtoke pripadnosti veljavne. Tak položaj bi privedel republiko in Francijo do nesreče in propada. Zvišanje meze, ki bi ga dosegel s pomočjo večjega izdajanja bankovcev, bi se končalo s tem, da bi mehanično dvignili cene, kar pa bi spet gnalo vajo kupo moč».

PREISKAVA V GRČIJI

Atene, 18. februarja. Albanski zastopnik v balkonski preiskovalni komisiji je večeraj izjavil, da sta dva grška mornarja v nedeljo predložila komisiji poročilo, da je ljuna korveta v oporiščem na Krfu petnajstkrat zaplula ponoči v albanske vode ter s topovi streljala proti albanski obali.

Polkovnik Nesti Karenzi je iznesel to trditve v poročilu komisiji, v katerem je povzel odgovor njegove države na grške trditve o vmešavanju v grške zadeve.

Druge pomembna točka večerajšnje zasedanja je bilo poročilo grške levčarske organizacije EAM. Poročilo je navedlo dogodke, ki so vodili do sedanjega stanja v Grčiji ter predložil načrt šestih točk za ustavitve nemirov. Te točke vključujejo takojšnji umik tujih čet iz Grčije, splošno politično amnestijo, ustanovitve nove resnično demokratske vojske in civilne službe ter takojšnji razpust grškega parlamenta.

POLJSKA MORA POKAZATI DOBRO VOLJO

London, 18. februarja. Podtajnik britanskega zunanjega ministrstva je večeraj v odgovor na neko vprašanje v spodnji zbornici izjavil, da britansko zunanje ministrstvo «čez svede čimprej uredi tisti anglo-poljske neskladnosti, toda poljska vlada mora pokazati potrebno dobro voljo in pripravljenost, da bo izpolnjevala obveznosti». Odgovoril je na vprašanje iz burističnega poslanca Philipa Pricea, ki ga je vprašal, ali je zunanji minister predložil pogajanja s poljsko vlado za čimprejšnjo ureditev vseh preostalih vprašanj kljub davnilni volitvam na Poljskem, ki niso v skladu z jalskim sporazumom.

ZSSR in atomska sila

Baruchov načrt ni osnova za sporazum - pravi Gromiko

LAKE SUCCESS, 18. februarja. — V četrtek je Varnostni svet napravil pomemben sklep, ko je (proti sovjetski volji) sprejel resolucijo za ustanovitve posebne komisije, ki bo preučevala vprašanje znižanja oborožitve, vendar pa v njeno pristojnost ne bodo spadala atomska orožja. Sovjetski delegat je nasprotoval resoluciji, ni se pa poslužil pravice veta; na petkovki se ji je podal o novi komisiji posebno izjavo.

V izjavi je delegat (Gromiko) dejal, da načrt Barucha za nadzorstvo nad atomsko silo ne more predstavljati osnove za sporazum. Nato je ponovil pripombo Sovjetske zveze k poročilu o tem načrtu ter obtožil Zdruzene države, da si skušajo zagotoviti monopol nad proizvodnjo atomske sile. Dejal je, da predlogi, ki jih je stavil zastopnik Zdruzenih držav, niso v skladu niti s predlogom glavne skupščine niti s listino ZN. Izjavil je, da je težnja po monopoli iluzija, ker monopol nad atomsko silo, ki bi ga imela katera koli država, ne bi mogel trajati v neskončnost. Gromiko je dejal, da predlogi Zdruzenih držav ne predstavljajo načrta za sporazum, niti pa vsebujejo zahtev za prav postavitvi v opozicijo proti komisiji za atomsko silo.

liše danes, ko se bo Varnostni svet ponovno sestel, da preučijo poročilo komisije za atomsko silo). Na Gromikovo obtožbo, da kršijo ameriški predlogi za nadzorstvo nad atomsko silo listino ZN, posebno v zvezi s kaznovanjem kršiteljev, je Austin odgovoril, da bi lahko ustanovili učinkovito nadzorstvo v mejah listine ZN, ne da bi bili pri tem, kar se tiče kaznovanja kršiteljev, odvisni od Varnostnega sveta, kjer bi pa lahko uporabil veto. V svoji izjavi je Gromiko dejal, da je prepoved atomskih orožij odvisna od ameriških predlogov za nadzorstvo nad atomsko silo, vendar pa je sprejel načelo, da kršilec pravilnika za atomsko silo «ne smejo ostati nezakazani». Austin je nato navajal razne Gromikove izjave ter dejal, da daje «izredno spretni Gromikov pogum, da verjamemo, da soglašamo o politiki kaznovanja kršiteljev. Austin je zaključil, da se zdi, da omejuje izjava sovjetskega delegata vprašanje na čisto pravno vprašanje — če se da namreč to izvršiti v mejah listine ZN — kar jemlje vprašanje politični značaj.

Ze po petkovem zasedanju Varnostnega sveta je Gromiko izjavil, da sovjetska vlada seveda podpira ustanovitve nove komisije, ni ji pa včasih dejstvo, da so jo prav za prav postavili v opozicijo proti komisiji za atomsko silo.

Ameriški delegat Warren Austin, ki je odgovarjal na Gromikove izjave, je dejal, da se je razpravljalo o nadzorstvu nad atomsko silo omejevalo na vprašanje, če bo Sovjetska zveza sprejela učinkoviti sistem nadzorstva na osnovi listine Zdruzenih narodov. Austin je uvrdoma dejal, da se bo omejevanje na kratke pripombe, ker priskrbejo izjavo o podrobnostih poročila, ki sta ju objavila Sovjetska zveza in Poljska (predvidevajo, da bo Poljska obrnila svoje stajališče).

— Biški, predsednik španske republikanske vlade Giral je odpotoval v Mehiko.

KULTURA

«Mlada setev»

Nedavno je izšla prva številka 2. letnika neodvisnega kulturno-literarnega lista «Mlada setev»...

Težili velik pisateljski duhovi vseh narodov. Nekateri so bili v boj z svoje ideale z odkritimi besedami...

«Mlada setev» torej ne spada v kategorijo visokomerne literature, paš pa predstavlja skromni polk...

Poleg omenjenih treh prispevkov objavlja «Mlada setev» tri pesmi Vinka Beliča, dve s podpisom «K.», odloček iz koronice povesti «Tvoja polja»...

ZAMENJAVA ZNANSTVENE LITERATURE. Sovjetska poročaletska agencija javlja, da sovjetska akademija znanosti...

Dve leti slovenskega šolstva

Skupina knjig, ki jih je izdala Zavezniška vojska uprava za slovenske osnovne in srednje šole.

TRST

Seja pokrajinskega sveta

Na petkovki seji pokrajinskega sveta pod predsedstvom odvetnika Trombe so zaključili tok dnevnega reda obravnavali med drugimi...

Se je začelo v Trstu 18 ribjskih modnih ladij iz Izole, da bi se tako izognili morebitni zapletom in da zasledbene oblasti odvažajo iz lovarov «Arrigioni» in «Ampeleas»...

Obsodba kolaboracionista

Izredno poročno sodišče, katerega je predsedoval dr. Nachsch, je obsodilo kmetu Ruggera Ranerja...

Oprostitev 4 oseb

Višje zavezniško vojsko sodišče je včeraj oprostilo Guerino Bernardinija, Omara Zorzenona...

PREHRANA

Razdeljevanje sladkorja. Papeška komisija je poslala v Trst določno količino sladkorja...

VELIKA TATVINA NA DVEH FRANCOŠKIH MOTORNIH LADJAH

Veliko tatvino v vrednosti treh milijonov lir so izvršili neznanec 1. februarja na dveh francoških motornih ladjah...

IZ SLOVENIJE

V «Slovenskem poročevalcu» je tešil poživ ljudskim občorom, da bi povetili odkupu surovih svinskih kož...

V zadnjem kolu premagala «Triglav» s 4:0. Ostali rezultati tekmovalna so bila: I. kolo: «Mladost» - «Spartak» 16:0...

ZANIMIVOSTI

Vzroki nesreč letal «Dakota» Urad avtičnega letalstva Zdravstvenih držav je izjavil, da je možno...

Letalska nesreča pri Terracini

Smrt sorodnice egiptovskega kralja Faruka 59 oseb ubitih v Ameriki

Egiptovski krog v Rimu se potrdil, da je med 10 potniki in 6 članov posadke, ki so našli smrt v soboto pri letalski nesreči pri Terracini...

NADALJEVANJE STAVKE PARIŠKIH TIPOGRAFOV V uradnih komunističnih listih «Humanités» so bili včeraj prejeti zaradi potpisa članov «Obrombena odbora» lista, katerih je bilo...

DANES POLPRAZNIK

Združenje trgovcev sporoča, da večja danasnji dan kot polpraznik in zato bodo vsi trgovinski obrati popoldne zaprti.

TRŽIČ

SMRT OTROKA, KI JE PADEL V GNOJNICO Včeraj je ob 16. uri, medtem ko se je igral na dvorišču popolja št. 2 na trgu Sv. Antonija...

GOSPODARSTVO

Avstrijska trgovinska delegacija preučuje gospodarske možnosti

Trat. 18. februarja Avstrijska trgovinska delegacija, ki je prispevala v Trst, da bi preudela vzpostavitev trgovinskih odnosov med Trstom in Avstrijo...

Nemška poročevalska služba na britanskem področju v Nemčiji je javila, da zahteva komunistska stranka severne porenske Westfalije...

Trat. 18. februarja Avstrijska trgovinska delegacija, ki je prispevala v Trst, da bi preudela vzpostavitev trgovinskih odnosov med Trstom in Avstrijo...

Trat. 18. februarja Avstrijska trgovinska delegacija, ki je prispevala v Trst, da bi preudela vzpostavitev trgovinskih odnosov med Trstom in Avstrijo...

IZ JUGOSLAVIJE

V nadajovanju razprave je volja sodišče v Beogradu, ki sodi nemške vojne zločince, zahtevalo sodi: nemškega polkovnika Tribucketa, poveljnika nekdanje nemške polke...

General Loehr, ki je bil vrhovni poveljnik nemških sil na Balkanu in mož, ki je ukazal teroristično bombardiranje Beograda leta 1941, pri katerem je 20.000 oseb izgubilo življenje...

SILEN VIHAR NA NOVEM ZELANDU Na Novem Zelandu je na področju Wellingtona povzročil vihar veliko škodo. Vihar je dosegel hitrost 175 kilometrov na uro...

SILEN VIHAR NA NOVEM ZELANDU Na Novem Zelandu je na področju Wellingtona povzročil vihar veliko škodo. Vihar je dosegel hitrost 175 kilometrov na uro...

ZELEZENIKI MOST V LATSIANI IZROČEN PROMETU V soboto so svečano izročili promet v Latisani na prosti Benetke. Tretji železniški most na Timentu...

General Loehr, ki je bil vrhovni poveljnik nemških sil na Balkanu in mož, ki je ukazal teroristično bombardiranje Beograda leta 1941, pri katerem je 20.000 oseb izgubilo življenje...

VINKO BELIČIČ

ZELENICA POD KRKNOM

«Kam greš, moji življenje?» Cotar je čutil čustveno razbolelost, čutil je alabost volje. Trdni stari svet se je majal pod njim...

«Kamica, dnevi se daljšajo, sonce se vrača s pomladjo, in v cvetjem so vrše krasila nedeja. Ki jih jaz ne bom gledal, marveč te sanjal, kako je nekod v mrzli zimi na njih počivala moja glava...»

«Kamica, dnevi se daljšajo, sonce se vrača s pomladjo, in v cvetjem so vrše krasila nedeja. Ki jih jaz ne bom gledal, marveč te sanjal, kako je nekod v mrzli zimi na njih počivala moja glava...»

GORICA

Vstopnina za kine

Goriški urad za cene javlja, da so stopnje v veljavo naslednje cene za vstop v kine:

DANES POLPRAZNIK

Združenje trgovcev sporoča, da večja danasnji dan kot polpraznik in zato bodo vsi trgovinski obrati popoldne zaprti.

Ročna bomba proti peščem

Včeraj ponoči ob 0.20 uri so vrgli neznanec ročno bombo vrtle «Otoc» proti Karlu Cernigouju, stanujočemu v ulici Croce 20, in Sergiju Clausgouju, stanujočemu v ulici Romica 32...

Strel na policijske agente

V soboto proti 20. uri so neznanec izstrelil dve streljani trj agente civilne policije, ki so hodili po ulici Gustiniana. Agenti so začeli streljati nazaj, toda nisi zadeli napadalca...

DANES POLPRAZNIK

Združenje trgovcev sporoča, da bodo danes vse trgovine zaradi polpaznika zaprte ob 13. uri.

UKRINETO ŽIVINSKIH SEJMOV ZARADI KUŽNE BOLEZNI

Ker je bil ugotovljen primer živinske kužne bolezni, ki povzroča kem hlevu v ulici Gustiniana v tisti kraj po predpisih živinovredniško-policijskega pravilnika...

Sreda, 19. februarja

6.54 jutranji pozdrav: 6.55 kolear: 7. vrti v slovi: 7.15 v ital: 7.30 zaključje: 11.30 glasba pri detu: 12. radijski koncert: Thomas Alva Edison: 12.15 vokalni kvartet: 12.30 napoved časa, vrti v slovi: 12.45 vrti v ital: 13. orkester s kitaro: 13.30 v operega sveta: 14 «Novi Svet» predavanje: Plaše v U.S.A.: 14.10 glasbe večernega sporeda: 15 zaključje: 17.30 glasba za vse (Rosiničeva, Straussova in Berliozova skladbe): 18 svetovna književnost: poljske pisateljice: 18.15 lahka glasba: 18.30 koncert pianista Bolana Adamica: 19 «Rajski brez grenčica» slovenske pesni pojo «Danje na vas» (Prenos iz Ljubljane): 21 pregled anglo-ameriškega tiska: 21.15 glavni skladatelj: 22 serena: 22.30 orkester Kozelnicek: 23 napoved časa, vrti v ital: 23.15 glasbe v slovi: 23.30 vpletna glasba: 24 zaključje

Glavni urednik: PRIMOS B. BRDNIK

Ortoped: NICOLA BECCHI TORINO - VIA REGGIO 8 Specialista za odstranitev brez operacije. Seznam zbiranj: Celjski gospod N. Becchi. Skozi 25 let sem trpel na dveh velikih kilaht ter sem vsako leto imenoval navadni kilaht pas toda brez kakršnega koli izboljšanja. Ves obupan sem do takrat starost 74 let, ko so mi končno nasvetovali, naj re obrnem na vas, ki ste mi s svojim popolnim aparatom odstranili obe kilaht. Začutilam vam, da vas bom ob vsaki priložnosti pripomnil. Miklovič Egidio, upokojenec Ulica Garibaldi 348, Opotjane. Ortoped bo sprejema v: TRŽIČU: petek 22. febr. v hotelu Montenisio; TRSTU: sobota 23. in nedeljo 24. febr. v hotelu Continental; GORICI: ponedeljek 24. febr. v hotelu Unio.